

FRANQUINO PAGADO
Concesión N° 2176
CARRERA
DE
DIBUJOS
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5276

ՄԱՐՏԱՐԱԿԱՆ

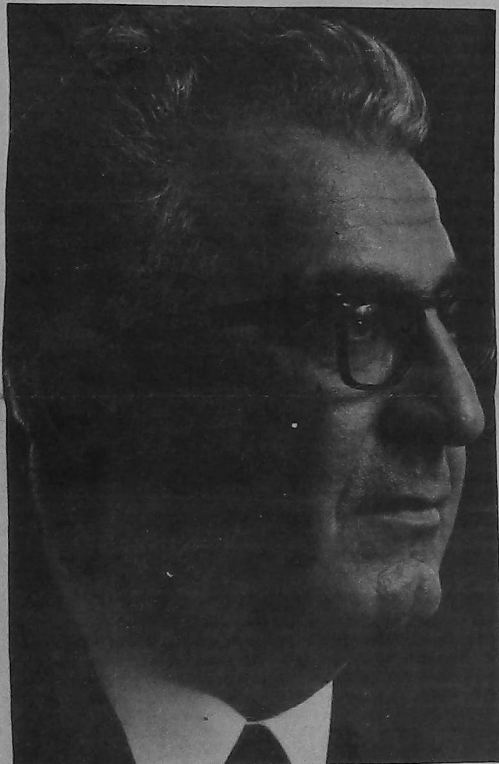
BUENOS AIRES, AÑO VI N°128

ՏՐԱԿՏԱԿԱՆ

SABADO, 7 DE MARZO DE 1981

ՄԵՐ ՄԵԾ ԿՈՐՈՒՍԸ ԸՆկ. Գերսամ Ահարոնեան

Ռ.Ա.Կ.ի շարքայիցներուն լուսամբն ու բերմնատը առաջապահներէն ընկ. Գերսամ Ահարոնեան, ահարձ կերպով հրաժեշտ տուաւ իր հարազատներուն եւ մտքի ու գաղափարի ընկերներուն, աճապասեղ եւ յանկարծական մահով մը, խոր սուգի մատնելով բոլորը:

Հակառակ գաղափարական տարակարծութեան, ան մնաց հայրենիքի կողքին, սկիզբ առած օրերէն սկսած, անոր փորկոթիներ գտնելով իր այժմու դիրքաւորման մէջ, որովհետեւ նախապայման էր ապահովել անոր ֆիզիքական գոյութիւնը: Արդարեւ, ժամանակը ցոյց տուաւ թէ՛ խաղաղ շրջան թեւակոտած հայրենիքը ինչպէս վերնմիջնակարգի տեսքով ինքնապարտադիր հեղինակութիւն, գիտութեան, արուեստներու եւ շինարարութեան մէջ, թէ՛ ինչպէս ան ոչ միայն բուռնացաւ գինքը խոցող մահացու վերքերէն, այլ նաեւ վերակառուցանէ նախնեաց կողմէ ստացած հողերու ու մտաւոր հարստութիւններու անառիկ բերքը, ստեղծելով նոր պատմութիւն ու նոր մատենագրութիւն, որ երբեք չէր ունեցած իր նախընթացը: Գերսամ Ահարոնեան, «Մեծ երազի մամբուն Վրայ» գիրքովը, մեզի կը ներկայանայ ոչ միայն մեր նորագոյն շրջանի պատմաբանաբաններ, այլ միեւնոյն ատեն մեծ խոսնակը ճշմարիտին, ուղիղին եւ տրամաբանականին, առանց թեքելու զգացական վտանգաւոր զեղումներու, որոնք միշտ ալ վնասակար հանդիսացած են մեր քաղաքական կեանքին արեւելումին մէջ:

Ան մնաց անալալ՝ պատուանդանի վրայ, Հայ Դատի պաշտպանութեան մէջ: Հաղաբազուտ, ուսուցիչ, հրապարակագիր, բեմաբաս ու պարկեշտ եւ հուսատար ԸՆկ. Գերսամ Ահարոնեանի մահով, Ռ.Ա.Կ.ը ու մանաւանդ լիբանանահայութիւնը կը կորսնցնէ մեծ առաջնորդող մը, որուն թողած պարապօրինը զգալի պիտի դառնայ անկասկած: Կը խոնարհիմք իր վաստակին առջեւ ու Տիրոջմէ կը հայցենք հանգիստ իր յոգնատանջ մարմնին:

Շաբթի Շաբաթ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿՈՐ ՇՐՋԱՆԻ ՄԸ ՍԵՄԻՆ

Վարձարանները կրկին կը բանան իրենց դռները, մտնելով նոր տարեշրջան մը եւս: Հայ վարձարաններու մէջ, հայ տղան կրկին պիտի աշխատի հայ ոսկեղնիկին բանալիները ըստանալ, որպէսզի մնայ իր տարասփիտ երեցներուն կողքին՝ իր ժողովուրդին շարունակութիւնը: Արդարեւ չկայ անկի ազդու միջոց մեր գաւազները հայ պահելու, որքան լեզուն, հոն որ մանաւանդ կրօնի տարբերութիւն չկայ, ոչ ալ ազգային խորականութիւն: Այս տեսանկիւնէն դիտած մենք անբարարար կը գտնենք այն վարկածը թէ՛ ոգին բաւական է եւ լեզուն կարելոր օժանդակ մըն է միայն: Կան պարագաներ, որոնք ճիշդ են, երբ կը հանդիպին հայախօսներու որոնք նուազ հայ են ապրումով քան անոնք որ, կըզբան ու կ'ապրին իբրեւ հայ, բայց անոնց կը պակսի լեզուն: Կը մնայ հարց տալ թէ որքան լրի հայեր պիտի ըլլան ինչ անոնք, եթէ իջնէին իրենց մայր լեզուին խորութիւնները: Որովհետեւ ազգ մը իր ստեղծագործական ժառանգներով հարուստ է եւ անոնք զօրապատար շօշափելի չեն կըր գիր ու գրականութեան վերածուած են:

Անշուշտ մեր նոր սերունդներէն պիտի սպասենք այնքանը, որ իրենց կարողութեան սահմաններուն մէջ կը գտնուի: Ատոր համար ալ անոնց հետզհետեւ տալ սկսած ենք մէկը միւսէն դիրահակակալի դասագիրքեր, դասաւանդութիւնները հետզհետեւ վերածած ենք հաճելի հանդիպումներու, որպէսզի անոնք չխրտչին: Չեղջած են քերականական կանոններու իխտ դասաւանդութիւնները եւ այժմ կրսպատենք որ անոնք միայն կարդան եւ անշուշտ հասկնան իրենց կարդացածը: Բայց մանաւանդ խօսին:

Վարձարանները կրկին կը բանան իրենց դռները, մտնելով նոր տարեշրջան մը եւս: Հայ վարձարաններու մէջ, հայ տղան կրկին պիտի աշխատի հայ ոսկեղնիկին բանալիները ըստանալ, որպէսզի մնայ իր տարասփիտ երեցներուն կողքին՝ իր ժողովուրդին շարունակութիւնը: Արդարեւ չկայ անկի ազդու միջոց մեր գաւազները հայ պահելու, որքան լեզուն, հոն որ մանաւանդ կրօնի տարբերութիւն չկայ, ոչ ալ ազգային խորականութիւն: Այս տեսանկիւնէն դիտած մենք անբարարար կը գտնենք այն վարկածը թէ՛ ոգին բաւական է եւ լեզուն կարելոր օժանդակ մըն է միայն: Կան պարագաներ, որոնք ճիշդ են, երբ կը հանդիպին հայախօսներու որոնք նուազ հայ են ապրումով քան անոնք որ, կըզբան ու կ'ապրին իբրեւ հայ, բայց անոնց կը պակսի լեզուն: Կը մնայ հարց տալ թէ որքան լրի հայեր պիտի ըլլան ինչ անոնք, եթէ իջնէին իրենց մայր լեզուին խորութիւնները: Որովհետեւ ազգ մը իր ստեղծագործական ժառանգներով հարուստ է եւ անոնք զօրապատար շօշափելի չեն կըր գիր ու գրականութեան վերածուած են:

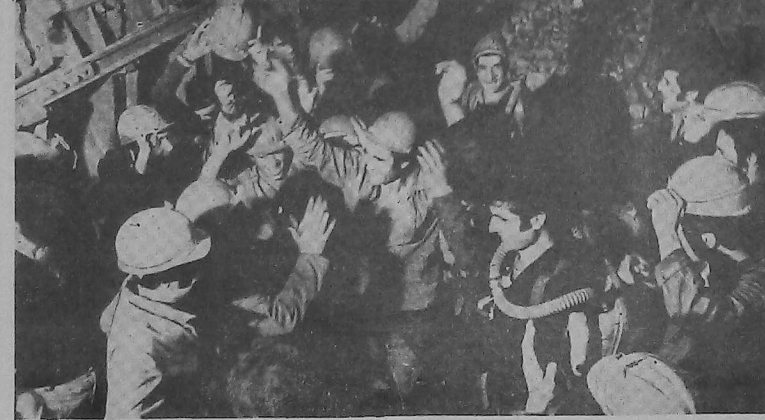
TRIUNFO DE LA VOLUNTAD Y LA VALENTIA:

Se dio toque final a la excavación del túnel Arpá-Seván

En la década del 30, cuando se creaba la industria, la única base energética de Armenia, era el lago Seván, que entregaba generosamente su belleza y fuerza a los hombres, haciendo encender las luces eléctricas de las ciudades y aldeas; trabajar los talleres de las fábricas; girar las turbinas de seis potentes centrales hidroeléctricas, a expensas de la baja de su nivel.

El pueblo. Los organismos directivos encomendaron a los científicos y especialistas que examinaran el problema y presentaran las mejores mociones para salvar el lago. Por lo tanto, se decidió encauzar las aguas del río Arpá a Seván a través de un túnel subterráneo de 48 km de largo. Por su longitud, la profundidad, el largo de las galerías y las complicadas condiciones

minerogeológicas, este túnel no tiene parangón en la práctica de la construcción de obras hidráulicas. Los mineros tropezaron en su trazado con muchas dificultades y obstáculos inesperados: cráteres de volcanes apagados y fracturas tectónicas. En fin, se consumó el propósito; se conectaron las últimas galerías y el túnel quedó excavado a lo largo de sus 48 km.

Se excavó el último frente de avance del túnel de 48 km. de largo. Quedaron otros 5490 días y noches del duelo entre el hombre y la naturaleza. El río subterráneo se afluirá a Seván. El lago se ha salvado.

DESDE EREVAN

UN NIÑO DE 12 AÑOS, GENIO EN MATEMATICAS, VA A LA UNIVERSIDAD

A los 12 años, un niño armenio, David Arutunian, es un genio de la matemática, por lo que en lugar de estar en una escuela secundaria, como le correspondería por la edad, estudia ya en el Instituto Politécnico (nivel universitario) de Ereván, capital de la República de Armenia. Pese a su calidad de prodigio, para conseguir entrar en este centro, cosa que hizo con 'muy buenas notas', David confiesa que tuvo que estudiar muchísimo: "Me levantaba todos los días a las 7 y no paraba hasta las 11 de la noche". Según el diario "Komsomolskaya Pravda", tenía sólo 3 años cuando se descubrió su genio. Por ese entonces ya leía corrientemente ruso y armenio, sin contar

que había asimilado perfectamente y en poco tiempo las bases de la aritmética. Siguiendo los consejos de psicólogos, los padres decidieron hacerlo pasar de clase y darle en casa una instrucción intensiva. Gracias a este método, a David se le considera hoy como un veterano matemático. Papá y mamá resumen la personalidad del pequeño diciendo: "Posee un sistema nervioso muy sólido, un cerebro que no se cansa nunca y enormes deseos de trabajar".

Esta circunstancia llevó a los padres de David, él biólogo y ella lingüista, a ocuparse personalmente del futuro intelectual del niño.

Obras de Pintores Armenios de EE.UU.

Decenas de obras de pintura, acuarelas y arte gráfico formaron parte de la exposición que, hace poco, fue organizada en el Museo de Arte Moderno de Ereván. En esa ocasión, fueron exhibidos retratos, composiciones, diseños urbanos, rústicos y cuadros dedicados a la tierra natal de los padres y a su gente.

La muestra fue organizada por la Unión de Pintores Armenios Norteamericanos junto

con el Comité de Relaciones Culturales con los compatriotas en el extranjero.

"Mis colegas de distintas ciudades norteamericanas y yo, sentimos, una gran alegría de habernos encontrado en el país natal", dijo Hrachia Tashjian, el fundador de la Unión de Pintores Armenios Norteamericanos.

Todas las obras exhibidas fueron obsequiadas a la Madre Patria.

Gran Demanda de Coñac

La alta calidad y las excelentes cualidades gustativas del coñac armenio han conquistado gran popularidad; hecho que ha provocado que año tras año se aumente el volumen de su producción.

No sólo en la misma Armenia, sino también en el extranjero, ha aumentado considerablemente la demanda de los coñacs "Donagan", "Tvin", "Hayasdan", "Ajtamar", "Ereván" y "Nahiri".

Los coñacs armenios se exportan a más de treinta países; entre ellos, Bulgaria, Polonia, Checoslovaquia, Vietnam, Mongolia, Cuba, Yugoslavia, Argelia, Japón, Irak y Holanda.

En setiembre del año pasado, la fábrica de coñac de Ereván, por solicitud de la firma norteamericana "Pepsi-Cola", suministró, por primera vez, la primera partida de coñac a los EE.UU.

RAFAEL VAHANIAN, CAMPEON DE EUROPA

En Scara, Suecia, donde tuvo lugar el campeonato europeo de ajedrez, el equipo soviético ganó el título de campeón europeo. En la selección soviética intervino el gran maestro armenio Rafael

Vahanian, quien jugó con gran seguridad todas las partidas y realizó un gran aporte al éxito general del equipo. Vahanian logró el título de campeón de Europa por primera vez.

A LOS LECTORES

"SARDARABAD" es un órgano de difusión, puesto al servicio de toda la armenidad. Por lo tanto, para el mejor logro de su tarea de difusión, "SARDARABAD" pide a sus lectores y amigos, que cuando deseen que una noticia o algún

acontecimiento tenga eco en sus páginas, los hagan llegar a su mesa de redacción.

De ese modo, "SARDARABAD" será el portavoz de las inquietudes de todos los armenios, hecho que es su objetivo principal.

EE.UU.:

"SARDARABAD", POESIA Y CANCION

La U.G.A.B. de los EE.UU. cuenta con un conjunto de danzas y coro, compuesto por más de 90 personas.

Su nombre es "SARDARABAD", en homenaje a la heroica batalla, y en él se han reunido verdaderos profesionales del canto y del baile, bajo la dirección general de

Jachadur Sogomorian, Meliné Merdanian y Karakin Melidonian.

El grupo cuenta con solistas de coro y danzas y músicos, cuyo repertorio incluye obras antiguas y populares armenias.

Sus dos presentaciones, realizadas en Los Angeles, han sido verdaderamente exi-

tas y han cobijado a un público entusiasta, compuesto por más de 3500 personas, quienes pudieron apreciar la pureza de movimientos del cuerpo de baile y el profesionalismo de los integrantes del coro.

Se trata, en suma, de un grupo de gran calidad y cualidad artística.

Conjunto de Danzas y Coro "SARDARABAD"

LAS VACUNAS DE GEORGE KHACHADOURIAN

George Khachadourian, microbiólogo de la universidad de Saskatchewan, ha descubierto la primera de una serie de vacunas que prometen ser mas seguras y efectivas. Las vacunas convencionales usan las células enfermas, o bien virus vivos, atenuados, de la enfermedad a combatir.

Las vacunas de Khachadourian estan hechas con células vivas a las que les da el nombre de "minicélulas". Estas se diferencian de las células normales por no contener núcleo. Esta característica especial de las "minicélulas", hace que no se reproduzcan. Por lo tanto, una inyección de "minicélula", de ningún modo, puede ser desencadenante de la enfermedad que se desea prevenir, pues tienen un margen de seguridad del ciento por ciento.

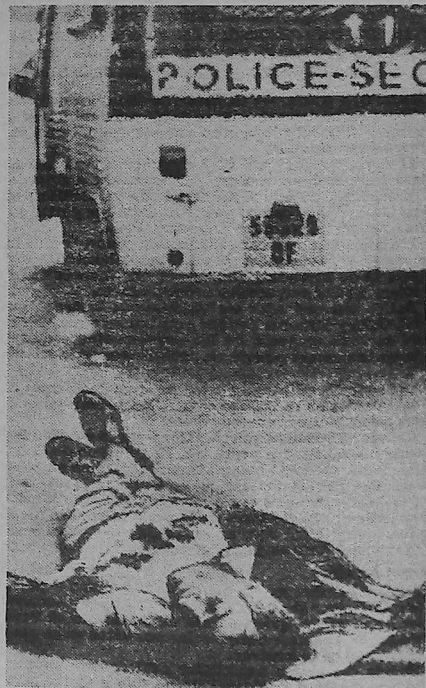
Las "minicélulas" poseen la misma fisonomía que sus familiares virulentos, y su cuerpo responde de la misma manera frente a la infección produciendo anticuerpos que combaten la enfermedad y ofreciendo una perfecta inmunidad.

Estas células son producidas por manipulación genética. Cada célula madre produce dos partes desiguales, una de las cuales, no posee núcleo, pero carga con las características distintivas de la célula madre. Mediante este método, Khachadourian ha perfeccionado la vacuna contra el bacilo de Coli, causante frecuente de una fatal diarrea.

También, ha producido las "minicélulas" de la Salmone-lla, una familia de bacterias asociadas con la descomposición de los alimentos. Y, actualmente está dedicado a la investigación del cólera.

ASESINATO EN PARIS

El grupo autodenominado Ejército Secreto Armenio para la Liberación de Armenia, se hizo acreedor del asesinato de dos diplomáticos turcos. El hecho ocurrió en una zona céntrica de París, cuando los diplomáticos se dirigían hacia el automóvil de la embajada. Dos personas les dispararon con armas automáticas, huyendo posteriormente a pie, según la declaración de testigos.

En la radiofoto aparece el cuerpo de Norali Neci Rosal, diplomático turco, asesinado ayer por un grupo terrorista armenio? Radiafoto UPI

M&M
MACIPE-MINASSIAN

DESPACHANTES DE ADUANA
IMPORTACION - EXPORTACION
MUDANZAS INTERNACIONALES
825-8572
Tel 771-9422
32-4164

M T DE ALVEAR 628 L 22 Capital Federal

A LOS PADRES:

Por fortuna, nos encontramos en un país en el cual podemos vivir en libertad, preservar nuestra forma de vida occidentalista, cristiana y democrática; en el que hay respeto por la propiedad privada y libertad de culto, hecho que nos permite mantener nuestra Santa Iglesia.

Además, podemos conservar las tradiciones de nuestros ancestros y aprovecharlas para el servicio de nuestro país.

Para ello ¿qué mejor que enviar a sus hijos a escuelas armenias, incorporadas a la enseñanza oficial?

En ellas, además de la cultura y tradiciones nacionales, su hijo se reencontrará con las tradiciones de sus padres y abuelos. Conocerá el verdadero sentido de ser armenio y valorará de mejor manera a este gran país, que, sin distinción de razas, cobijó a todos los hombres del mundo que quisieron habitarlo.

Apoye la obra de aquellos hombres que, a través de nuestra colectividad, trabajan para el engrandecimiento del país, creando escuelas en las que, por sobre todas las cosas, privan el sentimiento patriótico, la fe y las tradiciones.

Envíe a sus hijos a escuelas armenias, y contribuya, de esa manera, al engrandecimiento de nuestra patria.

A continuación le transcribimos las direcciones de los establecimientos educativos de nuestra colectividad; alguno de ellos queda cerca de su hogar. Piénselo.

COLEGIO ARZRUNI: José Martí 1562, Capital.

ESCUELA ARMENIA DE VICENTE LOPEZ: Arenales 1631,

Vicente López.

COLEGIO BACKCHELLIAN: Corrales 2527, Capital.

COMPLEJO EDUCACIONAL JIRMIAN: Jean Jaurés 3111,

Valentin Alsina.

INSTITUTO MARIE MANOOGIAN: Acevedo 1322, Capital.

COLEGIO MEKHITARIAN: Virrey del Pino 3511, Capital.

INSTITUTO SAN GREGORIO EL ILLUMINADOR: Acevedo 1353,

Capital.

La Magia de la Mentira

Muchas veces, la gente miente por costumbre. Esta es una costumbre que nadie se ha puesto a analizar, en profundidad y que en muchos casos, arraiga en la niñez.

En algunas personas, la mentira forma parte de su ser, de su persona; otros mienten intencionalmente, pues, para ellos, la mentira es algo mágico.

Y, ciertamente, la mentira tiene una magia por la cual el hombre se deja llevar. Pero ¿cómo es posible dejarse llevar por algo que no ha ocurrido, que no ha existido más que en la imaginación?

¿En qué reside la magia? La imaginación sugiere, instiga la mentira. El amor propio y los deseos de ver cumplidos algunos de nuestros sueños nos llevan a imaginar cosas que no son verdad; pero, que en nuestro fuero íntimo deseamos que se realicen.

Muchas veces, la mentira impera sobre la razón y es más poderosa que ella. En otras oportunidades, se opone, de hecho, a nuestro

deber y siembra dudas en nuestro pensamiento; y, en ocasiones, se une a la razón, de manera que ambas formen una sola unidad. Así, la mentira se vuelve tan poderosa que adquiere características de verdad.

Dijimos antes que muchas mentiras se originan en la niñez y es así. A veces, los niños mienten porque los mayores los acostumbran a ello. Pero, otras veces, mienten porque de esa manera logran la cristalización de deseos oníricos.

El niño, hasta cierta edad, no es consciente de qué cosas forman parte de sus sueños y cuáles son absolutamente reales; de modo que, al despertarse, imagina un mundo ideal en el que se ve involucrado él y, muchas veces, todo su núcleo familiar. De esa manera, logra ver realizados parte de sus sueños y deseos, quizás aún no expresados.

Allí está la magia de la mentira y el porqué de su existencia.

Khurlopian y Roberto Boghossian. En esa ocasión, fueron sus padrinos Iván Boghossian y Beatriz Kherlopian. Nuestras felicitaciones los contrayentes, a su madre Sra. Razmuhí de Khurlopian, a la familia Boghossian, a quienes debemos felicitar doblemente pues Mónica Khurlopian, además, finalizó sus estudios de Licenciada en Administración de Empresas en la Universidad Argentina de la Empresa.

REGISTROS:

• El 24 de enero pasado, en la Iglesia "San Jorge" de San Pablo, Brasil, contrajeron enlace Claudia Manisadjian y Paulo Balukian. Fueron sus padrinos Maríam y Stefano Janikian. Felicitaciones a sus padres, Antranik e Irene Manisadjian y Simón y Acabi Balukian y a todos sus familiares.

• En la Iglesia "San Gregorio el Iluminador", el Archimandrita Harutun Mauchian, el pasado 7 de febrero, bendijo el enlace de Mónica

MADIROS SARIAN

Sus pensamientos, al cumplirse el centenario de su nacimiento

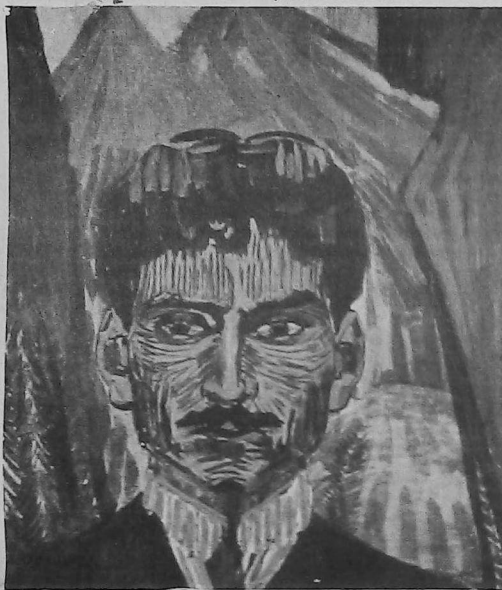
Madiros Sarian ocupa un alto y digno lugar en la fila de los grandes hijos de Armenia. Como pintor, Sarian ha creado una nueva escuela en la pintura armenia. Sus obras son extraordinarias, pero aún más extraordinario es el mismo Sarian, el hombre de la eterna búsqueda, el hombre que

sentimientos fuertes, llegar al éxtasis en la creación. Ninguna escuela, ninguna receta, la mejor que sea, puede ayudar a la inhabilidad. Si la naturaleza privó a alguien de un talento, seguramente lo dotó de algún otro y sólo hay que revelarlo para hacerse un miembro útil

una verdadera hazaña de creación."

• "Procuro reproducir en el lienzo, en su tangible existencia, un pequeño pedazo de la tierra que ha pasado por desgracias; varias veces fue masacrada, pero lavada por la sangre y consagrada por la fidelidad. Este pedazo de tierra, situado al pie del Arakatz, considero que es como la fuente de esperanza, o como el apoyo de los ideales de nuestro pueblo antiguo que, como el padre, nos otorga fuerza y voluntad. Quiero demostrar al mundo que este pedazo rocoso de nuestra tierra realmente existe y guarda en su pecho un puñado de un pueblo talentoso y trabajador y una parte de nuestros magníficos monumentos, tales como el Madenatarán y el observatorio de Piuragán. Cada cuadro de nuestra naturaleza, cada loma, cada peñasco que cobija las iglesias y las ruinas de los monumentos arquitectónicos, cada valle, cada mata o flor y toda nuestra gente honrada son queridos por mí como testigos de la fuerza vital del pueblo armenio".

• "Muy poco pueden decirnos los cuadros privados de este sentido de la tierra, no de la tierra anónima, sino de la que se llama Patria. El amor a la Patria produce un verdadero milagro; hace que broten rocas en los jardines. Con todo mi arte he intentado expresar mi admiración ante mi tierra natal y quiero decirle a la gente: ¡Cuiden la tierra, lo más caro que hemos heredado de nuestros padres! Es que nosotros también debemos entregarla a nuestros hijos".

Autoretrato, 1909

durante toda su vida concibió el sentido de la existencia; concibió por medio de la línea de dibujo, por medio de los colores de su Patria, Armenia. Escuchemos al artista mientras admiramos sus obras...

• "La capacidad de asombrar es uno de los máximos dones de la naturaleza. Cuando el hombre se asombra,

aumenta su atención, se despierta su curiosidad y se activan sus sentidos e ideas. Todos estos estímulos incitan a un hombre pensante a penetrar en las profundidades de la vida, a concebir sus secretos. A veces, un pequeño detalle u objeto en la imaginación humana da origen a arrebatacimientos ante la maravillosa realidad. Eso es una emoción feliz".

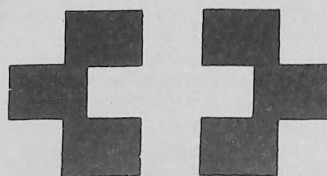
• "Lo esencial en la pintura es la combinación de los colores. Cuando un pintor no tiene libre manejo de los colores, se priva de lo más importante, de la alegría. La alegría de la creación con-comita al artista, lo hace más fuerte y apto para el trabajo. En el dominio de las percepciones humanas, el color es uno de las principales porque es una de las sensaciones más fuertes que el hombre recibe de la naturaleza.

• "Ante todo, hay que educar la exigencia a sí mismo. No se puede ser pintor sin eso. Hay que ejercer

de la sociedad. En el arte auténtico, la verdad y la hermosura se manifiestan en una síntesis orgánica de la forma y del contenido. Alcanzándolo, el pintor, a veces, realiza, sin notarlo,

Por agua, 1926

SUIZO ARGENTINA
COMPAÑÍA DE SEGUROS S.A.

Florida 537 P.22 1005 Cap. Fed.

RIGAR'S
Cambiana cultura

EDITORIAL:

Nosotros, Los Jóvenes Armenios:

Nosotros, los jóvenes armenios, que llevamos en nuestra sangre la fe y la laboriosidad de nuestros ancestros, debemos ser los más fieles y orgullosos representantes de nuestro pueblo, en estas tierras americanas, para que todos encuentren en nosotros al hombre armenio en la más cabal de sus expresiones.

Comprendemos a las generaciones anteriores, pues, como somos sus hijos, conocemos profundamente sus dolores y pérdidas y hemos sido testigos de su crucifixión y ascensión; pero, al mismo tiempo, comprendemos la forma de pensar y las necesidades de las nuevas generaciones. Por lo tanto, debemos ser el eslabón de oro que una a ambas.

Debemos ser los preservadores de nuestra Santa Iglesia, de nuestra lengua y de nuestra cultura. Nuestro objetivo debe ser, por sobre todas las cosas, mantener la lengua armenia en América, para que ella no muera jamás y guardar siempre abiertas las puertas de nuestra Iglesia.

Nosotros, los jóvenes armenios, debemos ser los salvadores de la enfermiza desunión de nuestro pueblo para que éste no sufra más a causa de desacuerdos internos.

Nuestros padres han dejado grabadas páginas de oro en nuestra historia; algunos, con las armas, como Haig, Armenag, Ardashes, Dikrán y Vartan Mamigonian; otros, con su pluma, como Moisés Khorenatzí, Nersés Shnorhalí, Krikor Naregatzí y muchos otros, además del millón y medio de mártires, quienes, con su sangre, imprimieron las mayores glorias de nuestra historia.

Cuando Napoleón Bonaparte, estando en Egipto, envió a su ejército al frente de batalla, les dijo: "Soldados, 4000 años los observan; actúen bajo esa responsabilidad". El ejército francés, alentado por las palabras de su dirigente, obtuvo una de las mayores victorias de su historia.

A nosotros, los jóvenes armenios nos observan 3000 años de cultura e historia; por lo tanto, con inteligencia y utilizando todos los medios a nuestro alcance, debemos librar una batalla con la cual se enorgullezca nuestro pueblo.

Tenemos dos monumentos históricos que reúnen todas las glorias pasadas y presentes de nuestro pueblo: Ereván, nuestra milenaria capital, con sus universidades, su Madenatarán y sus intelectuales; y San Echmiadzin, con su profunda fuerza espiritual.

Antilías, Jerusalén y Bolis, indudablemente, son estrellas que guían nuestro cielo, pero San Echmiadzin es su centro, su sol, nuestro orgullo y la fuente de inspiración de todos los armenios, cualquiera sea su tendencia religiosa.

Por lo tanto, querer y respetar nuestra Iglesia es tarea y responsabilidad de cada uno de los armenios.

En los últimos 25 años, dentro de los países libres, ¿qué líderes eclesiásticos mundiales han podido dar tantos juiciosos y sapientes preceptos a sus feligreses, como San Echmiadzin?

Por consiguiente, no debemos soportar ni permitir que hechos políticos enturbien su horizonte. Debemos tomar ejemplo de la historia universal y no podemos permitir, especialmente en la diáspora, que la iglesia armenia se someta a los caprichos de organizaciones políticas.

Los partidos políticos tienen tareas importantes que cumplir para las que es necesario gran dedicación y paciencia. Pero, éstas no deben mezclarse con la Iglesia que es el oficio específico de sus primados.

El Hombre y la Defensa de su Libertad

El hombre dueño de su pensamiento y acción, consciente de sus deberes para con el prójimo, capaz de buscar la verdad y dialogar, con espíritu crítico, es la mayor creación de Occidente. Todas estas características hacen que seamos realmente occidentales. Estos valores conforman algo que no podemos ni debemos perder.

La persona arraiga en la libertad; más aún, persona es sinónimo de libertad.

Las tiranías modernas han alcanzado el grado máximo de la perfección en cuanto a la degradación de los principios humanos. En ellas, el hombre libre, es decir el hombre en su misma esencia, desapareció en la oscura masa; su pensamiento libre fue sustituido por una tiranía mental. El poder absoluto de estos gobiernos hizo que sus dirigentes transformaran sus propias pasiones en principios. El mundo civilizado no puede olvidar el poder devastador y las apocalipsis modernas de las tiranías de Adolfo Hitler y José Stalin.

Todos debemos luchar para mantener nuestra calidad de persona; y a veces, lo hacemos en distintos órdenes de nuestra vida; pero, quienes la intentan bajo una tiranía son verdaderos

héroes.

Aún hoy pueden distinguirse dos tipos de personas y formas sociales: los que quieren la libertad propugnan los derechos de la persona y una filosofía moral basada en la espiritualidad de la vida; en cambio, quienes pretenden la tiranía preconizan dictaduras y subordinan la justicia y la conciencia al poder absoluto.

Si bien es cierto que vivimos en una época de crisis y transición, en la cual hemos visto desvanecerse muchos principios y realidades que creíamos invariables, debemos hacer frente a otras muchas situaciones que degradan al hombre en su calidad de persona.

¿Cómo hacerlo?

En primer lugar, a través de la educación. La persona es un resultado cultural. Al cultivarse, el hombre se hace y se encuentra consigo mismo. Hay que luchar contra dos verdaderos enemigos: la ignorancia y la indiferencia y se debe orientar la educación hacia la libertad, la justicia, el deber y el sentimiento patriótico. En un país dividido, desorientado y sin raíces, pues ha olvidado su historia, hay que recordar siempre la unión y los pensamientos de sus grandes hombres.

En segundo lugar, el aspecto social es de fundamental importancia. Si bien existe la libertad y la educación, éstas no tienen sentido si las personas están imposibilitadas de educarse, aprender y pensar. Para aquellos que viven bajo dictaduras y tiranías, "educación" y "libertad" son simples palabras imposibles.

Siglos atrás, la persona no tenía derechos jurídicamente garantizados; existía la esclavitud y la educación era privilegio de muy pocos.

Hoy, en cambio, a pesar de tener leyes que defiendan la naturaleza humana, muchos no tienen conciencia de su verdadera libertad. Están tan acostumbrados a ella que desconocen su valor.

Año tras año, siglo tras siglo, la libertad humaniza la vida y ayuda al hombre en su lucha. La humanidad, con esfuerzo, intenta siempre superarse apoyada en las lecciones de Cristo y en la historia universal.

A pesar de ello, aún existen países en los que el hombre lucha contra el poder dictatorial. Y, el esfuerzo de esas luchas, aunque algunos de los resultados esperados no se logren, bien vale la pena porque será el triunfo de la persona sobre la tiranía.

Multimillonaria Donación

Con mucho agrado y orgullo ponemos en conocimiento de nuestros lectores, que nuestra correligionaria, la

señora Nevart Youssefian, de los EE.UU., ha donado una importante propiedad que

consta de cuatro plantas, a la Asociación Cultural Armenia Tekeyan de dicho país. La propiedad, sita en la 27 Avenida de Manhattan Este, fue

donada en mérito a la gran labor cultural que realiza la asociación y a causa de los ideales que persigue.

Por expreso deseo de la donante, con ello se fundará un centro cultural-juvenil, que llevará el nombre de "Casa de la Cultura Hrach y Nevart Youssefian de la Asociación Cultural Armenia Tekeyan"

En caso de que ese proyecto no pueda realizarse, se destinará ese dinero a un fondo homónimo, que servirá para mantener importantes publicaciones culturales, ya sean éstas en inglés o en armenio. También se hará uso de este fondo para incentivar a todos aquellos que deseen servir al periodismo armenio y a su causa.

Esta no es una donación casual. Los Youssefian han estado desde siempre ligados al periodismo armenio, al libro y a las letras, y, han seguido de cerca la actividad de la Asociación Cultural Armenia Tekeyan. El Sr. Hrach Youssefian fue el incansable colaborador de la prensa armenia por muchísimos años y junto con su esposa, Nevart, contribuyó a la difusión del libro armenio en New York, por intermedio de su "Guilguia Kradun".

No cabe duda de que esta importante donación será útil a la Asociación Cultural Tekeyan para la realización y logro de todas sus actividades.

La Iglesia, ante todo, es la casa de Dios; si sirviera a otros intereses no sólo ella peligraría sino también nuestra supervivencia.

La juventud armenia debe dar pasos constructivos en pro de la Iglesia.

Tenemos, hoy, una oportunidad impostergable de unión, paz y entendimiento común. ¡Destruyamos las oxidadas cerraduras y abramos las puertas de la paz y de la unión! No olvidemos que "la unión hace la fuerza".

El célebre Anatole France ha dicho de los armenios: "Algo que necesitan los armenios dispersos en el mundo es la unión. No basta con que sean despiertos y tengan capacidad. Esta debe ser utilizada por todos ellos, en conjunto. Deben tener un solo pensamiento y un alma única. Sólo unidos lograrán hacer frente a posibles amenazas y defender a sus hermanos.

Sólo en estas condiciones su trabajo será eficaz. Su causa es mundial; por lo tanto, deben tratar de interesar a toda la humanidad en ella.

La única forma de llamar la atención de Europa y del mundo entero es que las voces de todos los armenios suenen al unísono. SU SALVACION ESTA EN LA UNION."

Թուրքիոյ Հայոց Պատրիարքին Կոչը Արտասահմանի Հայուրեան

Ամեմ. Տ. Շնորհի Արք. Գալուստեան ընդարձակ կոչ մը ուղարկեց է Հայաստանաց Եկեղեցւոյ Ուղարկարան տակաւ արժանաբար, հայ կաթողիկոսութիւններուն եւ հայ մամուլին, վերջը քանի մը տարիներու ընթացքին հայերու անուանով կատարուած տարակալակ արարման մասին իր կարծիքը եւ յորդորները արտայայտելով: Նկատի ունենալով թերթի սահմանափակ ծաւալը, ստորեւ կուտամք այդ կոչին էական մասերը:

ԽՄԲ.

Աւարախոյ Միտի քաղաքի Թուրք աւազ հիւպատոս Շարք Արեւաի եւ իր պահապան ոստիկանի էնկին Մէվլէրի խօսքով սպանութեամբ, 1976ին ի վեր սկսուած նման սպանութեանց Թուր հասած եղաւ տասնըհինգի: Իսկ այդ առթիւ վերաբերուելու եղած են վեց հոգի: Անցնող այդ հինգ տարիներու ընթացքին շուրջ հարիւր քառասուն յարձակումներ գործուած են Թուրք պաշտօնական անձերու եւ հաստատութեանց վրայ: Առհասարակ այս սպանութեանց եւ յարձակումներու պատասխանատուութիւնը իրենց վրայ առած են աշխարհի հայտերը զարդանի Վերջինըրական» կամ զազատագրական» կազմակերպութիւններ, որոնց գոյութեան մասին ոչ ոք լսած էր 1976ին առաջ, եւ որոնց ինքնութիւնը եւ գոյութիւնը մինչեւ այսօր ալ կը պահէ իր խորհրդաւոր եւ կասկածելի բնուիթը:

Մեր համոզումն է, որ ոճրագործ այս կազմակերպութիւնները չեն սկսուած Հայ խմբակներու նախաձեռնութեամբ, ոչ ալ կը կառավարուին Հայ վարիչներու կողմէ: Մեր համոզումն է, որ այս սպանութիւնները գործողները միջազգային զարդանի կազմակերպութիւններ են, որոնց թմբկէ Հայ անհատներ ալ կրնան գտնուած ըլլալ, ուրիշ բազմաթիւ ազգութեանց պատկանող տարրերու կողմէ: Բացայայտ կ'երեւի որ աշխարհի թատերաբեմի վրայ գործող այս խամաճիկ ոճրագործներու շունչները կը գտնուին միջազգային մութ ուժերու ձեռքը, որոնք կ'ուզեն պտորիւ ազգերու ընկերային ջուրերը, իրենց ձուկները որսալու համար այդ պղտոր ջուրերուն մէջ:

Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը» մամուլ տարուիս մը ունեցած է 1978 Նոյեմբեր 9ին, 9էյուրէթի մէջ, ուր ի մէջ այլոց ըսուած է.

«Գաղտնի Բանակը իր առաջելութիւնը յաջողեցնելու համար սերտ կապեր հաստատած է վերջապէս Անաբեկչական» ալ կազմակերպութիւններու հետ: Ուրիշ խօսակ մը ընդգծեց, որ աշխարհի ձախակողման բոլոր կազմակերպութիւնները զօրավիշ կը կանգնեն զարդանի Բանակին» («Տեղեկատու», 1978 Նոյեմբեր 17, էջ 2):

Ու կ'երգարական «Տեղեկատու» թերթը.

«Եր կարծուի որ Հայ Գաղտնի Բանակը նիւթական օժանդակութիւն կը ստանայ միջազգային ահաբեկչական ծախակողման շարժումներու կողմէ:»

«Այլ կարծիք կը տրեւի, թէ «Բանակը» սերտ գործակցութիւն կը պահէ պաշտօնական ծայրայեղ-ձախակողման-խմբակի մը հետ, որուն ղեկավարն է Տոքթ. ձորձ Հապաւը, որ մարտիսի մըն է» («Տեղեկատու», 1979 Յունիս 1, էջ 13):

Մինչեւ իսկ այս «Գաղտնի Բանակը» կապեր ունեցած ըլլալ կը կարծուի գերմանական Պատեր Մայնհոֆ» կողմէ ահաբեկչական զարդանի ձախակողման խմբակներու անհատներու հետ:

«Գաղտնի Բանակը սկսած է դիմել սպանուիթի» սփիւտաբան մեծահարուստներէն կարեւոր գումարներ շորթելու եւ այս գումարներով ահաբեկչական իր աշխատանքները յառաջանելու համար» (տոյն անդ):

Ինչպէս ըսիք վերեւ, կրնայ ըլլալ որ միջնազգային այս «Գաղտնի Բանակներ», ուրիշ ազգերի բազմազան տարրերու կողմէն իրենց շարքերուն մէջ առած ըլլան նաեւ միամիտ ու մոլորած Հայ տղաներ, որոնք կը կարծեն թէ կը ծառայեն Հայրենասիրական նպատակներու երբ իրականին մէջ կը շահագործուին օտար նպատակներու համար: Պէտք է քաշել, եթէ արդարեւ կան այդպիսի տղաներ, կրակի այս գիծերէն նախ քան անոնց ալ միասին այրուի: Եթէ մինչեւ իսկ Հայրերին մէջ Հասանկատութեամբ կան այդպիսի խարուած Հայ էջմաններ անմիջապէս պէտք է հետա-

ԵՂՈՒԱՐԴ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ Պիտի Ներկայացնէ Միացեալ Նահանգները

Ուաշինգթըն -- Սպիտակ Տան լրագրող վերընթաթ թղթակցներուն հարգողեց Նոյեմբերին Մարտի մէջ կայանալիք Հեյտինգերի համաձայնագրի արդիւնքներուն քննարկման ժողովին մասնակցող Ամերիկեան պատ-

կերակութեան անուանացանկը, որուն կ'անդամակցին երկու հայորդիներ: Դեպքան Սթի Մոմճեան եւ Հ.Բ.Ը. Միութեան Ամերիկայի կեդրոնական վարչութեան նախագահ, Պրն. Եղուարդ Մարտիկեան:

ՀԱՐԱԶԳԱՆԻ ՊԱՄՈՒԹԵԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ԲԱՅՈՒՄԸ

Հրազդանի մէջ պաշտօնական բացուած է քաղաքի Պատմ - Ազգագրական Թանգարանը, ուր ցուցադրուած են շրջանի հնագոյն պատմութեան ու ներկայ նուաճումներուն վերաբերող հազարէ աւելի նշանաւոր: Հոն յայտնաբերուած հին քանդակներու աշխատանքի գործիքները, գէնքերը, պերճաւոր առարկաները, կահկարասիքը, որոնք կը վերաբերին Ն.Ք. 3-2-րդ հազարամեակներուն, կը վերակենդանացնեն Հայ ժողովուրդի ապրելակերպին ու ազգային սովորութիւնները:

Առանձին սրահներու մէջ ներկայացուած են զարգացող արդիւնաբերական կեդրոնները, կանաչ ցուցակները մուշկները, փաստաթուղթերու լուսանկարները, Հրազդանի արդիւնաբերական ձեռնարկութիւններու մակերը կողմ տանանի նիւթերը, արտադրութեան ուսակներ, եւ այլն:

ԳԱՌՁՈՒՄ

«Ի ՅԵՐԿԻՐ ԽՆԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ»

Այս խորագրով Գրադու գծագրութիւն մը նուիրած էր Ֆիլիպոսի բնթերգողներուն Գեկո. Չին: Տիւր Կարանդ Պապ մը, որ չի կրնար իր պաշտօնը կատարել, երկինք մը՝ խնդրուած մասնուն մեքենաներով, երկիր մը՝ կրակելու պատրաստ գէնքերով: Տեսիլք մը որ Յայտնութիւնը կ'աւետէ, արեւը եւ մահը: Գրադու լաւատես չէ, քայքայ ինչու՞ ըլլալ: Արուեստագէտը աւելի հետո կ'երթայ: Ինչ ոչ նշմարէ այն վտանգներն են, որոնք կը սպանան մեր մոլորակին 20-րդ դարու այս վերջին շրջանին: Եւ սակայն՝ Մունդը պէտք է յոյս բերէ: Ոչ միայն յոյս: Վաւազ մարդը կը պտակնի եւ միայն անոնց իրենց ճակատագրը շինել: Պայմանով որ վրձնուած ըլլան իրենց բոլոր ուժերով պայքարիլ աստուածներուն դէմ խաղաղութեան համար, քայքայ նաեւ՝ արտաութեան, առանց որուն խաղաղութիւնը գերութիւն է:

Քաղաքական Հարցեր

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Աշխարհի վրայ գրեթէ չկալ ուսմանագրական անկիւն մը, որ առաւել կամ նուազ շարժով աղբը շունչնայ միջազգային լարուածութեան հետ: Անոնցմ, Պարկաստանը, Լիբանանը եւ Թուրքիան, կը կազմեն միջին արեւելքի կասկածելի կեդրոնները, ուր, հաստատ ձգտուածութիւնով գոյութիւն ունին ներքին խնդրներ, որոնք լրջօրէն կը մտահոգենայր երկրներու պետական կազմը: Պարկաստան տակաւին շատ հետու կը գտնուի ներքին հանդարտութիւնն ապահովելէ, որքան տան են Ս. Միութեան եւ Միացեալ Նահանգներու միջեւ կը մնայ կոտորածներ ու զեն որոշ չէ թէ՛ որ կողմ պիտի հակի կամ ինչ կեց պիտի դիւրորդուի, եթէ նոյնիսկ թշնամի վերաբերում ցոյց տայ երկու կողմին հանդէպ,

հաստատաբար: Լիբանան, պարենտիան խնդրով, տակաւին կը մնայ բաժանուած աշխարհի քրիստոնեաներու եւ Միութեան ուժերու միջեւ, ինքնապարտաբար կոտորածական կազմի մը չգոյութեան հետեանքով:

Իսկ Թուրքիա, հակառակ գիտուողական ուժեղ հակազորին, զեն ծայրայեղ անջնդու եւ ծայրայեղ ձախակողման դէմ ստիպուած է պայքարիլ որոնք զգալապէս կը խանգարեն իր ներքին թէ արտաքին քաղաքական հաստատակութիւնը:

Կասկած չկալ թէ պատահական երեւոյթներ չեն այս երկիրներուն մէջ տեղի ունեցած խանգարումները, որոնք սերտորէն աղբը ունին քաղաքական ու տնտեսական միջազգային շահերու հետ: Եւ այս սուր մրցակցութեան որ ծայր տուած է երկու գիւրծայ պետութիւններու միջեւ: Աշխարհամարտի աւարտի օրէնքն սկսած: Եթէ անոր չեն ձեռնարկած տնտեսական զանգուածային գործողութեան մը, պատմաբար այն է թէ՛ կ'աշխատին խուսափել որեւէ արեւմտախորութիւնն ու կրկնապարտ որ ժամանակը տրամաբանորէն լուծ հարցերը:

Մինչ այդ, փոքր ու արբանակ պետութիւնները զբախտաբար պիտի թիրախ տան անոնց միջեւ ծայր տուած մրցակցութեան:

նան այդ ոճրագործական արարքներէն, Պա. զիտնալով որ անոնք հուսկապի վրայ հայոց պիտի վերջանան:

Կ'ուզենք որ մեր ժողովուրդի պատասխանները ճշդ չեն իրենց կեցուածքը ու զատապարտեն այս ոճրերը: Շիտըր եւ վարանուր ոչ ոք որեւէ տեղ չեն առջնորդը: Արտասահմանի հայերու համար թող այլեւ բացայայտ ըլլալ, որ օտար եւ մութ ոյթեր կը շահագործեն յայպէս կոչուած Հայկական Դատը՝ ի վնաս Հայ եւ Թուրք ժողովուրդներուն, ինչպէս զբախտաբար շահագործեցին այնքան եղբրական հետեանքներով զարուս սկիզբները: Եւ վնաս Հասարակականութեան, որ իր սանձերը յանձնած է օտար եւ կասկածելի ձեռքերու: Խաղաղիկ ու զոհ պիտի ըլլայ ի վերջոյ անխուսափելիորէն...: Մասանալ, ընդզլի ու զատապարտելի պէտք է բոլոր ոճրերին եւ քանդիլ յարձակումները, որոնք կը կատարուին Հայութեան անունով...:

Ասիկա պիտի սպացուցանէ, որ Հայ ժողովուրդը տէր է արժանապատուութեան եւ մարդկայնական առողջ եւ ազնիւ զգացումներու: Ոչ միայն զատապարտելի ամէն տեսակ ոճրը եւ անկիրաւ յարձակումներ, այլ բերել աշխարհի վրայ խաղաղութեան եւ հարտութեան տիրապետման, ազգերու եւ ժողովուրդներու մէջ արդարութեան ու համամարդկային եղբայրութեան հաստատման, որոնց պակասէն, կ'ընտրեք մեր վերջին կողմը, այնքան յանձն ու այնքան շատ տառապած են քաղաքական ժողովուրդները, մանաւանդ Հայ ժողովուրդը:

Իսրայիլով, Թուրքիա
ԵՆՈՐԶԱՐԳ ԳԱՌՁՈՒՄ
ԳԱՐՏԱՐԱՐԳ ՀԱՅՈՅ ԹՈՒՐԿԻՈՅ

Տիկ. Ն. Եուսուֆեան Կալուածական Մեծագումար Նուիր Մը Կը Կատարէ Թէ՛քէեան Մշակ. Միութեան

Ուրախութեամբ եւ շնորհապարտ զգացումներով կը հաղորդենք, թէ նիւէորքքանակ ազգասէր հայուհիներէն՝ Տիկին Նուարդ Եուսուֆեան իր չորս յարկանի բնակարանը (Մէնհէթըն ըսքի 27-րդ Փողոցին վրայ) Թէ՛քէեան Մշակութային Միութեան նուիրեց՝ իրը զնահատութիւն անոր մշակութային գործունէութեան եւ հետապնդած ազգային նպատակներուն:

Նուիրատուին բաղձանքին համաձայն՝ կալուածին եկամտով Նիւ Երբ-Նիւ ձըրզի հայահոծ մէկ շրջանին մէջ պիտի հիմնուի մշակութային-երիտասարդական կեդրոն մը, որ պիտի կոչուի Թէ՛քէեան Մշակութային Միութեան Հրաչ եւ Նուարդ Եուսուֆեան Մշակ. Տուն եւ կամ, եթէ այդ ծրագիրը անիրագործելի նկատուի՝ պիտի հաստատուի համանուն Հիմնադրամ մը՝ հայ մամուլի եւ հանրային ծառայութեան նուիրուած մշակ-

ԱՐԱՐԸԱՐՈՒՅԻ ՏԻԿԻՆ ՆՈՒԱՐԳ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ները բաշխելու, հայերէն եւ անգլերէն լեզուով գրական եւ պատմական բովանդակութեամբ արժէքաւոր հրատարակութիւններ կատարելու համար:

Ասիկա պատահական նուիրատուութիւն մը չէ՝ Եուսուֆեանները միշտ կապուած են հայ կեանքին, մամուլին եւ դիրքին, ինչպէս նաեւ մտայն հետեւած՝ Թէ՛քէեան Մշակ. Միութեան գործունէութեան: Հանգուց-նալ Տիկ. Եուսուֆեան եղած է հայ մամուլի երկարամեայ ու հաւատարմ աշխատակոր մը եւ իր կնոջ հետ տարիներով աստորած են հայ դիրքի տարածումին, Նիւ Եորքի մէջ, իրենց «Կիլիկիա Գրատուն» ին միջոցաւ: Բաց աստի՝ Պէյրութի Թէ՛քէեան Վարժարանի շինութեան շրջանին (1964-ին) Տիկ. Եուսուֆեան յանձն առած էր երկու դասարանի կառուցման ծախքը՝ ծնողաց յիշատակին, ինչպէս նաեւ՝ իր պարբերական այցելութիւններով եւ սրտարուստ նուէրներով գնահատած է այնտեղ կատարուող կրթական սթանդի դործը: Ան նոյնպէս, ներկա եղած է Թէ՛քէեանի Ամբիկայի Մասնաճիւղերուն Պատգամաւորական ժողովներուն եւ իր բնակարանը յաճախ տրամադրած՝ Նիւ Եորքի Մասնաճիւղին վարչական նիւտներուն:

Նուիրատուութեան կալուածագիրին փոխանցման օրինական գործողութիւնները վերլերս աւարտած ըլլալով՝ Կեդրոնական Վարչութիւնը Յունուար 11-ի Շաբաթ գիշեր Թէ՛քէեայի, Նիւ ձըրզի Գլիֆըն ԻճՁ պանդոկին մէջ մեծարանի ճաշկերոյթ-հանդէսով մը պատուեց ազնիւ նուիրատուն, նախագահութեամբ Թեմիս Բարեկան Առաջնորդ Գեղը. Տ. Թորգոմ Արք. Մանուկեանի: Այդ ուրախ առիթով՝ Տիկին Նուարդ Եուսուֆեան Թէ՛քէեանի «Բարեբար Անդր» հռչակուեցաւ, ինչպէս նաեւ ծանուցուեցաւ, թէ Միութեան Լոս Անճելըսի «Արշակ Տիգրանեան Վարժարան»ի դասարաններէն մէկը պիտի կոչուի «Հրաչ եւ Նուարդ Եուսուֆեան» ի նշան երախտագիտութեան:

Տիկին Նուարդ Եուսուֆեանի կատարած այս զմայլելի նուիրատուութեան համար, անգամ մը եւս

ԵՐԿՈՒ ՏՈՂՈՎ ՄԵԾԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Բնգհանրապէս կորուստ չետոյ կ'անդրադառնանք անճերու մեծութեան, որոնք մեզ շրջապատած կ'ըլլան իրենց հոգածու ներկայութեամբ, առանց զգացնելու թէ իրենց ներկայութեամբ է որ ամբողջացած ենք:

Ու երբ անխուսափելի կը պատահի կը գոյանայ հսկայ պարագայութիւն մը, ու կ'ախտանք:

Հայ ժողովուրդին ենթադրող միշտ հարուստ է եղած բարեբախտաբար եւ չեն ուշացած նոր արժէքներու ծարճակումը:

Եթէ կը հատասնք թէ կենքը հողովոյ է, պիտի չուանանք համակերպիլ պատահարներուն ու կորուստներուն, որոնց անպայման պիտի յաջորդեն անհրաժեշտ սրբագրութիւնները:

Բայց անշուշտ՝ պահելով անոնց յիշատակը: Ինչպէս կարելի էր տեղ նորը հասցնել. միակ ճանապարհը յախտենականութեան:

ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐ Խորհրդահայ բանաստեղծույթեան Ծաղկաբաղ մը ուկրաներէն

Կիւի «Ինչպար» հրատարակչական լոյս ընծայած է խորհրդահայ բանաստեղծութեան ծաղկաբաղ մը գորկազմած ու խմբագրած են Քարգամանի Վիկտոր Կոչեսկի եւ գրագէտ Կէրկի Թաթոսեան: Ծաղկաբաղին մէջ տեղ գտած են անկի բան յիտուն Նեղիակներու գործեր՝ սկսած հայ դասականներ Աւերիբ Իսահակեանէն, եղիչ Զարեանցէն մինչեւ նոր սերունդի ներկայացուցիչները: Հայ գրողներու երկերու ուկրաներէն թարգմանումները կ'ընդգրկեն Եւրաստրակովիչի «Նարուստ աւանդութիւն ունի»: Անոր հիմը գրած է հայ գրականութեան բաշտանով Պալո Տիգրան, զարուս 20-ական թուականներուն: Ցետագային այդ գործը շարունակած են ուկրաւեցի գրողներ: 1970-ական թուականներուն ուկրաներէն լոյս տեսած են «Հայոց երկրի Մեղեգիները» եւ «Անանի Լուսաբար» հաւաքածոները:

Մուսկուալի ճարտարապետը Երեւանի մասին

Մուսկուալի «Ճարտարապետութիւն» հանդէսի վերջին թիւին մէջ յօդուած մը ստորագրած է ճարտ. Դաւիթ Կոպիկեանսկի՝ «Բաղաք, գորկա կը սիրեմ» վերնագրով: Յօդուածագիրը խօսելով Հայաստանի ճարտարապետական եւ բաղաքաշինութեան զանազան Տարցերու մասին, իրեն կ'արտարապետական արուեստի կրթող նշած է Ռազմիկ Ալալերդեանի կատարած աշխատանքը Գ. Սունդուկեան Թատրոնի շէնքին վրայ, Ալեքսանդր Թամանեանի յուշարձանը: Ճարտարապետական աշխատող համոյթներու շարքին յիշատակած է 1915-ի եղեռնի յուշարձանը Միծեռնակաբերդի մէջ, Երիտասարդական Պայտը, Կամեղայի Երաժշտութեան Տունը, Մանկական Գրադարանը եւ այլն:

Հայաստանի նուիրուած ցուցահանդէս Մարօքի մէջ

Ռապաթի «Մարօք Խորհ. Միութիւն» Հնկերութեան կազմակերպութեամբ յուանկարչական ցուցահանդէս մը տեղի ունեցած է Խորհրդային Մըշակութային Կեդրոնը, որուն երեք սրահներուն մէջ

մեր երախտազէտ զգացումները յայտնելով՝ հրապարակաւ հրեն կ'ողջենք Թէ՛քէեան Մշակութային Միութեան հրանայ անդամակցութեան խորունկ սէրն ու արեւելատուութեան ջերմագին մաղթանքը եւ կը յուանանք, որ ուրիշ զիտակեց ազգակիցներ եւ պիտի հետեւան օրինակելի ընթացքին՝ ի փառս դարաւոր Հայ Մշակութի պահպանումին եւ տարածումին, ինչ որ անկեղծ փախաքն է մեր ազնիւ Բարեբարութիւն:

Թէ՛քէեան ՄՄՍ.ԿՈՒԹՍ.Ս.Ս.Ս.Ս. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՄԻԱԾԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳԱՆԱՍԱՑԻ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ Վ.Ր.ԶՈՒԹԻՆ

ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Վրաստանի տեղեկատու գործակալութեան թղթակիցը կը գրէ. Արամ Խաչատրեանի գործը հաստատուն կերպով ստան է խորհրդային բազմազգի մշակոյթի գանձարանը: Իր ստեղծագործութիւններուն մէջ հոչակատար վարպետը գովարած է հայրենիքը, անոր երաժշտութեան մէջ վառ գոյններով շողալեակ մը են հայրենի բնութեան բոլոր գոյները:

Արամ Խաչատրեանի անունը շատ բանազգին է վրացի ժողովուրդին համար: Երաժիշտը որիսական սիրով կը վերաբերէր Վրաստանի հանդէպ, որ ան ծնած է, անցուցած իր սանկութիւնն ու պատանկութիւնը եւ առաջին անգամ հաղորդուած երաժշտութեան հոգեզայ աշխարհին հետ:

Թիֆլիսի մէջ, վարպետին համար, իտարաբնէի կոյը երաժշտական տուն էր. ունկնդիրներուն մեծ հրճումը կը պատճառուէր Վեմ ստամուկներու եւ ձգտումներու գործերու հետ եղած հանդիպումները: Խա-

չատրեանի անունը յայտնաբացելու համար Վրաստանի նախարարաց Խորհրդի որոշումով Թիֆլիսի «20 կոմիարներ» շրջանի փողոցներէ մէկը կոչուած է Երաժիշտի անունով: Թիֆլիսի 10-րդ երաժշտական դպրոցը եւս կը կրէ երաժիշտին անունը: Իսկ Արազոյի փողոցի յու Յ տան վրայ փակուած է յուշատախտակ մը:

Վրաստանի տեղեկատու գործակալութեան թղթակիցին հետ իր ունկնց անցագրոյցի բնագրին, Թիֆլիսի երաժշտանոցի Փրօֆ. Դաւիթ Թորաձէ բաժն է, թէ Արամ Խաչատրեան վրացական երաժշտութեան մեծ բարեկամն էր:

Վրացիները միշտ զգացած են անոր մարկութիւն մեծ սրտի շնորհակցութիւն: Չիքն անկեղծութեան կ'որախաղանկի փացական երաժշտութեան շարունկութիւնները: Երաժիշտը սիրով կը փոխանցէր անոնց իր հարուստ փորձառութիւնը, շատ մը պարագաներու մէջ հանդիսանալով վրացի հեղինակներու գործերը առաջին գանհատուրը: Խաչատրեանի գործերը ներշնչման աղբիւր հանդիսացած են վրացի բազմաթիւ երաժիշտներու:

Ֆրանսական Հեռատեսիլի Վրայ Մասնաոր Հաղորդում Վազգէն Ա.-ի Մասին

Վերջերս ֆրանսահայու- թիւոր բացառիկ հաճոյքով գիտեց պետական պատե- ռաստիւսի Ա. կայանի Օրթո- տոքս էկեկեցիներու յատուկ կերակրուող յայտագիրը, որ ամբողջովեւ անհրաժեշտ էր Անեմայի Հայոց կաթողի- կոս Տ.Տ. Վազգէն Ա.-ի կեան- քին ու գործին:

Մասնէ, նոյն հիմնարկի նախ- կին դասախօս Փրոֆ. Յրեան- րիք Յէյսի, Հայ ետիկին Ռազմիկներու Միութեան նա- խագահ Վերոյ Պարքընան, որ ֆրանսահայ գաղութի որ- պիս պատուիրակ մասնակցած էր 1955 թուականի կաթողիկո- սական ընտրութեան, և ինու- մանիոյ մէջ Վեհափառ Վազ- գէն Ա.-ի նախկին աշակերտ- ներէն աստղագէտ Հատիկ Մուրատեան, որ ներկայիս կը պաշտօնաւարէ Փարիզի դասախօս Փրոֆ. Ժան Փիէր

ՎԱՎԱ ՍՍ.ԲԳԻՍ ԼՍ.ՅԱ.ՍՏԱՆ ԿԵԿՆԵՅՍԻ

Նիի ԵՈՒԲ - Ծնորդայի ար- լեստագիտուհի Վալա Սար- գիս Ռուչատուրեան անցեալ Ուրբաթ, Հոկտեմբեր 10-ին օ- դային ճամբով Հայաստան մեկնեցաւ որպէս հիւր՝ ըմ- փեղահայու թեան Հետ Մշա- կութեային Կապի Կոմիտէի:

Տիկին Վալա Հայաստան գիտի մնայ ծառ երկու ամիս ու այդ առիթով պիտի Կոմիտէի կը գործերուն ջոցեարուեթեւը երեւանի մէջ:

Նախքան իր մեկնումը, շը- նորհայի և սիրուած արուես- տագիտուհին, «Տեղեկատու» թիւթագրութեան հետ ունեցած իր տեսակցութեան ընթացքին զնահատան որ գոհունակու- թիւն յայտնեց հայ ժամուրի, որ տարիներով գիւր յարգած են ու իրեն զրկած իրենց թերթերը որոնց ընթերցումը իրեն պատճառած է հոգեկան մեծ գոհունակութիւն:

Հայաստանէ վերադարձին, Տիկին Վալա պիտի այցելէ Եւրոպական կարգ մը երկիր- ներ ու այս պիտի վերադառ- նայ Ամերիկա:

Մեր Կորուստները Կորսնցուցիւք Մանուկ Հալպերեանը

25 Յունուարի Կիրակի օր անսպասելիօրէն մահացաւ Մանուկ Նինո Հալպերեանը իւր սուրբ մասնակցով իր հարազատներն ու բարեկամնե- րու, ծանօթներու հակա- ցանց մը: Մահուան բոլոր ուշ հասաւ մեզի որուն միացաւ նաեւ արձակուրդը և ստեղ- ծեց ծամանակի անջնգութեա մը:

Ասաց ու միջին սերունդ- ները շատ լաւ կը ճանչնան զինքը մեր Գաղութին ըն- վերային հասարակական կեանքին բերած իր անխնայ ու բոլորակալ ծառայու- թեանը կրթական ու մշակու- թեային կայուածի մէջ:

Եղաւ հոգիի ու մտքի մարդ, որով կանուխին հրաձեռն ստաւ հասարակ տեղիք լոյ- րաբարուներու, դարձաւ Գո- լին տեսակցութեան ընթացքին զնահատան որ գոհունակու- թիւն յայտնեց հայ ժամուրի, որ տարիներով գիւր յարգած են ու իրեն զրկած իրենց թերթերը որոնց ընթերցումը իրեն պատճառած է հոգեկան մեծ գոհունակութիւն:

Հին բոլորեց 25 տարի մինչ այլ, մասնակցեցաւ հետեւեան ընդարձակուող Գաղութին ծառայութեան:

Գոլորնէ հեռանալէ յետոյ հայերէն լեզուի ու գրակա- նութեան ուսուցիչ նշանակ- ւեցաւ Ս. Գրիգոր Լուսաւոր- ըրի Կրթական Հաստատու- ընք:

Թեան և Միտիկարեան Վար- ժարաններուն մէջ: Օտար- ւած՝ ընմադրիչ գերուսոյցի հետուկեանը, Մանուկ Հալ- պերեան, իրեն օգնական ու- նենալով ընմադրիչ Համ- բարձում Մասարեանը, նա- խածնունութեան Գաղութին ՀՕՄ-ին, մեծ յաջողութեան ներկայացուց հայրենի թա- տարագիր Նայիրի Զարեանը Արա Կեղեցիկ հակա գոր- ծը - Էկեմալարագրութիւն Նկարիչ Սարգիս Աշեւանի- օր գիտնաստանը ջոյշեւոր արժանացաւ մինչև, իսկ տե- դական շրջանակներու մէջ Անոր յաջորդեց Անրաա Ի և Գրիգոր Նարեկացին, Եր- շան Պէշիկեանցեանի: Եւ այլ գործեր: Ան ստան իր վա- րեց նաեւ Կոմիտայ Նրդա- խումբը: Կարծօն զեր ունե- ցաւ Գաղութին Հայ Առուց- յաց Միութեան կայուածի մէջ: Եղաւ օրինակելի հայ մը և անսակարկ հայրե- նասեր:

Հանգիստ իր հմնմներուն: Աստղագիտալ այս առիթի իր խորին ցասակցութիւն- ները կը յայտնէ իր այրիին Տիկին Անուկ Հալպերեանին և իր զաւկին Տէր և Տիկին Հուկո Հալպերեանին:

Մահ՝ Վահէ Պահարեանի

Սոր իսկիծով կ'արձանա- գրերնք մահուան ցոյժը գա- ղուկիս ծանօթ ղէմերէն Վահէ Պահարեանին, որ տե- ղի ունեցաւ Յունուար ամ- սրան մէջ, անմիտար թող- լով իր հարազատներն ու բարեկամները:

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista KUYUMDJIAN
Tucuman 1438-Piso 7

Tel.: 40-6809
40-7112
49-7049

տեղական միջոցներով ստեղ- ծեց անկախ օրկան մը՝ «Ներկայիս և գումուեցաւ անաշտ բոլորին հանգեց:

Տառեանի և ստողա- կան գոհարին պայմաննե- լուն մէջ տար ատրիկ առիթ մնաց պատասանակ մրայ: Եղաւ անբարի հայրենակ մը և զիտցաւ ցանազանկ կուսակցական՝ կուսակցա- կանամիղէն:

Այս տնուր առիթի մեր ցասակցութիւնները կը յայտ- նենք իր բոլորեան՝ տիկին Յորա Սարեանին ու զաւկ- ներուն, ալը և տիկին Յու- կոր և Հուպէ համաձեան- ներուն և կրեց գտեր:

Ազգային Բարեբա Գերոյ Թահիթայ Ոչ Եւ Է

Նոր ցաւով կը տեղեկա- ցնենք, թէ յետ երկարատե- հիւանդութեան, Հոկտեմբեր 30-ին իր մահկանացուն կը- լեց Լոնտոնաքունկ բարե- ըար Գերոյ Թահիթեան:

Այս առիթի մեր խորիմ ցասակցութիւնները կը յայտ- նենք իր եղբոր Պր. Մը- կերտի Թահիթային:

RIGAR'S
Chemistry exclusive

Ծանրաբարձութիւն

Լենինականի մէջ տեղը ու- նեցած ծանրաբարձութեան համաժողովեանական մըր- ցաշարքին, որ նուիրուած էր թոր՝ Միութեան արտոնան՝ Նելսոն Ստեփանեանի յիշա- տակին, իրենց համադա- տասխան ծանրութեան դա- սակարգին մէջ յաղթական հանդիսացած են Լենինա- կանցիներ՝ Յ. Ստեփանեան, Պ. Եղիկեան, Լ. Պողոսեան, Խ. Յովհաննիսեան:

Սարուխանի Ակնցով

Ձ-հանչա ԳԼՆՈՒՍ ՎՐԱՅ ՏԵՆ ՌՆԻՒ

PIE RECTOR®

Los primeros pasos de una larga vida...

Deportivo y sandalias PIE RECTOR® con plantilla incorporada para mantener los pies libres, frescos y protegidos también en verano, y garantizar la continuidad del tratamiento.

Plantillas correctoras
Calzados para usar con plantillas
Artículos ortopédicos y taloneras
Calzado Preventivo con plantilla incorporada

desc. 30%
Obras Sociales

ORTOPEDIA
Bartamian S. A.

Idoneidad y experiencia al servicio de su familia
...y ahora también en su nueva casa:

Belgrano 1699
Tel. 45-5213 Bs. As.

Calle 7 N° 1134
Tel. 3-4935 La Plata

Periódico Armenio "SARDARABAD"

Redacción y Administración
Encl. Niceto Vega 4779
Capital Federal

Director
NAHABET NAHABETIAN

Corresponsalia, receptoria de avisos y suscripciones en:
BRASIL

Sr. S. Hrair Chahinian
Av. Caxingui 191 - Ap. 84
Cep. 05579 - SAN PABLO
TEL. 813-6731

URUGUAY

Sr. Alberto Kernianian
Brto del Pino 1472 Ap. 1
Montevideo: Tel. 98-7230

CORDOBA

Sr. Carlos Giovoeljanian
Libertad 1890
Córdoba: Tel. 51-7409

Registro Nacional de Prop. Intelectual: N° 1427944